

באחרונה, מפני שאינו מוכרח לפי שאפשר שיתערבו ו[אפשר] שלא יתערבו. ועוד שהדבור עליו מעט מוזער עכ"ל הרמב"ם.

וכן המאירי בהקדמתו למסכת ברכות מנה מסכת קנים אחרי מסכת תמיד ומדות, וכ"כ הרשב"ץ בספרו יבין שמועה בביאורו על מסכת קנים.

אמנם בסדר הגמרא נמצאת מסכת קנים לפני מסכתות תמיד ומדות, אחר מסכת מעילה.

שם המסכתא - קינין

כתב בהקדמת ספר סמיכת חכמים (עמ"ס ברכות): נראה לתת טעם נכון למה נקרא המסכתא זו קינין, הלא לא נזכר בתורה לשון זה גבי קרבן יולדות, רק שתי תורין או שתי בני יונה, והלשון קן לא נכתב כי אם גבי כי יקרא קן צפור [דברים כב, ו], ולמה יקראו אותו בשם קינין.

ונראה לתרץ לפי דכל המסכתא מיירי בענייני קרבן יולדת. והובא בש"ך ובבחי ז"ל, וכפר עליה הכהן [ויקרא ז, ח], אין שייך לשון כפרה כי אם על חטא, ומה חטאה זו בלידה שתצריכנה התורה קרבן, ואם זה הקרבן הוא על דבר שבאה בסכנה וניצולה מהמיתה, והוא כמו [ברכות דף נ"ד ע"ב] ארבעה שצריכין להודות, א"כ היה ראוי שתביא קרבן תודה, ולא קרבן עולה וחטאת.

ויתכן לפרש שאין קרבן זה מצד חטא של עצמה, רק מצד אמה חוה שהיא היתה אם כל חי, כי לולא החטא ההוא היה האדם מוליד עם אשתו שלא בדרך חשק ותאוה, אלא בדרך הטבע הגמור, כטבע האילן המוציא פירות בכל שנה שלא בתאוה, וההולדה הזאת כאמה וכבתה במעשה החטא ההוא, כי הענפים הם מקולקלים בקלקול השורש, ועל כן יצריכנו הכתוב קרבן לכפר על חטא הקדמוני, שכן נצטווית בסיבת אותו חטא, על שלש מצוות, נדה חלה הדלקת נר, לפי שהחטא ההוא תחלה היה במחשבה ולבסוף במעשה, לזה הצריכה עולה וחטאת, עולה על המחשבה [ויקרא רבה ז, ג], וחטאת על המעשה.

מפני זה הקדים עולה לחטאת, מה שאין כן בשאר קרבנות שהחטאת קודמת לעולה בכל מקום כו', ולזה אמר תורת היולדת, כתיב לשון יחיד, לרמוז על האם הראשונה, וכן אמר לזכר או לנקבה, היה לו לומר זאת תורת היולדת זכר או נקבה, מאי לזכר ולנקבה, אלא לומר שהיא סיבבה לזכר ולנקיבה על זה הדרך שאמרנו, עכ"ל.

והנה לפי זה שמרמוז על היולדת הראשונה היינו חוה, והנה לידה הראשונה היה קין הבכור, ששאב כל הזוהמא שהטילה בה הנחש. והובא במפרשים שקינן הוא גלגול קין ממש, ולכן יש בו אותיות קין, ונון הנוספת רומז על הנחש, דקין היה מסטרא דנחש הקדמוני מצד החטא ודם נידה ששאב.

ולהכי הם דברי חכמים וחידותם דסדרו מסכתא זו דמיירי בקרבן יולדת, [וקראוה קינין], ודלא תקשה קושיות הבחיי וכי איזה חטא עשתה שתהיה צריכה כפרה. גם קשה למה תקדים עולה לחטאת היפך משאר קרבנות. והתירוץ הוא, שהיא רמז על יולדת ראשונה היינו חטא חוה והזוהמא שהטילה בה הנחש.